

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 27. tammikuuta 2017
(OR. en)

5682/17

FIN 46

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	26. tammikuuta 2017
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2017) 46 final
Asia:	Lisätalousarvioesitys nro 1 vuoden 2017 yleiseen talousarvioon Oheisasiakirja ehdotukseen Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Kyprokselle ja Portugalille

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2017) 46 final.

Liite: COM(2017) 46 final

Bryssel 26.1.2017
COM(2017) 46 final

**LISÄTALOUSARVIOESITYS nro 1
VUODEN 2017 YLEISEEN TALOUSARVIOON**

**Oheisasiakirja ehdotukseen Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen
käyttöön otosta tuen antamiseksi Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Kyprokselle ja
Portugalille**

Euroopan komissio ottaa huomioon

- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 314 artiklan yhdessä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 a artiklan kanssa,
- unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012¹ ja erityisesti sen 41 artiklan,
- 1 päivänä joulukuuta 2016 hyväksytyn Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2017²,

ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle lisätalousarvioesityksen nro 1 vuoden 2017 talousarvioon.

MUUTOKSET PÄÄLUOKITTAISEEN TULO- JA MENOTAULUKKOO

Muutokset pääluokittaiseen tulo- ja menotaulukkoon ovat saatavilla Eur-Lexissä (<http://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-fi.htm>). Muutosten englanninkielinen toisinto esitetään tiedoksi tämän asiakirjan budjettiteknisenä liitteenä.

¹ EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1.

² EUVL L XX, XX.XX.2017.

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO.....	3
2.	EUROOPAN UNIONIN SOLIDAARISUUSRAHASTON VAROJEN KÄYTTÖÖNOTTO	3
2.1	YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA – TULVAT VUONNA 2016.....	3
2.2	KYPROS – KUIVUUS JA TULIPALOT VUONNA 2016.....	5
2.3	PORTUGALI – MADEIRAN TULIPALOT VUONNA 2016	6
3.	RAHOITUS	8
4.	PÄÄTELMÄT	9

1. JOHDANTO

Lisätalousarvioesitys (LTE) nro 1 vuoden 2017 talousarvioon kattaa yhteensä 71 524 810 euron käyttöönoton Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta, jäljempänä 'solidaarisuusrahasto', maksusitoumus- ja maksumäärärahoina. Määrärahojen käyttöönotto liittyy tulviin Yhdistyneessä kuningaskunnassa, kuivuuteen ja tulipaloihin Kyproksessa sekä tulipaloihin Portugalissa.

2. EUROOPAN UNIONIN SOLIDAARISUUSRAHASTON VAROJEN KÄYTTÖÖNOTTO

Komissio sai syyskuussa 2016 lopullisen hakemuksen, joka koski solidaarisuusrahastosta Yhdistyneen kuningaskunnan tulvien vuoksi myönnettävää tukea. Alkuperäinen, puutteellinen hakemus oli esitetty jo helmikuussa 2016. Lisäksi komissio sai syyskuussa 2016 myös kaksi muuta hakemusta, jotka koskivat solidaarisuusrahastosta Kyproksen kuivuuden ja tulipalojen sekä Portugalin tulipalojen vuoksi myönnettävää tukea.

Komission yksiköt ovat tutkineet hakemukset perusteellisesti Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002³, jäljempänä 'asetus', ja erityisesti sen 2, 3 ja 4 artiklan mukaisesti.

Seuraavassa esitetään yhteenveto komission arvion tärkeimmistä osatekijöistä.

2.1 Yhdistynyt kuningaskunta – tulvat vuonna 2016

- (1) Yhdistyneessä kuningaskunnassa syntyi joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 rankkasateiden ja kovien tuulien seurauksena tulvia, jotka vaurioittivat sekä julkista että yksityistä infrastruktuuria, asuintaloja ja maataloutta kaikkiaan 11 alueella⁴. Vahinkoja aiheuttivat muun muassa useat voimakkaat myrskyt, kuten Desmond-myrsky 5. ja 6. joulukuuta ja Eva-myrsky 24. joulukuuta.
- (2) Tulva on luonnonkatastrofi, joten se kuuluu solidaarisuusrahaston pääasialliseen soveltamisalaan.
- (3) Yhdistyneen kuningaskunnan hakemus vastaanotettiin 26. helmikuuta 2016 eli 12 viikon määräajan kuluessa siitä, kun ensimmäiset vahingot oli todettu 5. joulukuuta 2016. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset korostivat hakemuksessaan, että vahinkojen arviointi oli vielä kesken, minkä vuoksi niitä koskevat luvut eivät olleet lopullisia. Lopullinen hakemus esitettiin vasta 22. syyskuuta 2016, sen jälkeen kun komissio oli lähettänyt Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisille virallisen kirjeen, jonka mukaan hakemus oli esitettävä syyskuun 2016 loppuun mennessä.
- (4) Yhdistynyt kuningaskunta ei pyytänyt ennakkomaksua.
- (5) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten alustavan arvion mukaan katastrofista aiheutuneiden välittömien vahinkojen kokonaismäärä oli 2 300 miljoonaa euroa.

³ Neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002, annettu 11 päivänä marraskuuta 2002, Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta (EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3), sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 661/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014 (EUVL L 189, 27.6.2014, s. 143).

⁴ UKC2-Northumberland, UKD1-Cumbria, UKD3-Great Manchester, UKD4-Lancashire, UKE2-North Yorkshire, UKE4-West Yorkshire, UKL1-West Wales and the Valleys, UKM2-Eastern Scotland, UKM3-South Western Scotland, UKM5-North Eastern Scotland ja UKN0-Northern Ireland.

Lopullisessa hakemuksessa 22. syyskuuta määrä oli 2 412,042 miljoonaa euroa. Tämä määrä on 73 prosenttia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan suurkatastrofien osalta vuonna 2016 sovelletusta, solidaarisuusrahaston varojen käyttöönnotolle asetetusta kynnyksarvosta, joka on 3 312,242 miljoonaa euroa (3 miljardia euroa vuoden 2011 hintoina).

- (6) Koska välittömien vahinkojen kokonaismäärä on pienempi kuin solidaarisuusrahastosta suurkatastrofin johdosta maksettavan tuen myöntämiselle asetettu kynnyksarvo, hakemus esitettiin ja tutkittiin asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa säädetyn alueellista katastrofia koskevan kriteerin nojalla. Kyseisessä kohdassa alueelliseksi katastrofiksi määritellään luonnonkatastrofi, jonka seurauksena tukikelpoisen valtion NUTS 2 -tason alueella syntyy välittömiä vahinkoja, joiden kustannukset ovat yli 1,5 prosenttia alueen bruttokansantuotteesta (BKT). Yhdistyneen kuningaskunnan hakemus koskee useita eri NUTS 2 -tason alueita (ks. alaviite edellä). Välittömien vahinkojen ilmoitettu määrä, 2 412,042 miljoonaa euroa, on 5,77 prosenttia vahinkoalueiden keskimääräisestä painotetusta BKT:stä (vuoden 2014 tietojen perusteella 41 784 miljoonaa euroa), joten se ylittää asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa asetetun 1,5 prosentin kynnyksarvon. Yhdistyneelle kuningaskunnalle voidaan näin ollen myöntää sen hakemuksen perusteella tukea solidaarisuusrahastosta.
- (7) Katastrofin vaikutusten ja seurauksien osalta voidaan todeta, että 16 143 kotitaloutta kärsi tulvavahingoista ja noin 3 600 kotitaloutta joutui siirtymään tilapäismajoitukseen. Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan tulvavahingoista kärsi myös 4 985 liikeyritystä. Katastrofin aikana alueelle komennettiin kaikkiaan 1 700 sotilashenkilöstöön kuuluvaa avustamaan pelastus- ja korjaustoimissa siten, että paikalla oli aina noin 700 henkilöä kerrallaan. Tulvan uhatessa jaettiin tulvavaroituksia ja tarvittaessa asukkaita evakuoitiin kodeistaan. Olemassa olevia suojavalleja lujitettiin mahdollisuuksien mukaan, minkä lisäksi rakennettiin yli 5 kilometriä väliaikaisia suojavalleja. Jo ennen tulvan nousemista vahinkoalueille oli toimitettu 43 lisäpumppua ja vesiväylien tukoksia oli poistettu, jotta vahingot olisivat jääneet mahdollisimman vähäisiksi. Katastrofi vaikutti tuntuvasti matkailualaan (esimerkiksi hotellivaroituksia peruttiin ja matkailijoiden määrä väheni), sillä pelkästään Pohjois-Englannin matkailuyrityksistä 35 prosenttia sijaitsi tulvavahingoista kärsineillä alueilla. Myös maatilojen tuotanto kärsi. Tulvan seurauksena sekä ilmoitettuja että jo korjattuja ja varastoituja satoja vahingoittui tai tuhoutui ja pääsy pelloille estyi, minkä lisäksi kustannuksia aiheutui karjan siirtämisestä ja tulvatuhojen raivaamisesta. Eniten vahinkoja aiheutui kuitenkin liikenneinfrastruktuurille. Liikenneyhteyksien kannalta elintärkeitä siltoja vaurioitui tai tuhoutui. Esimerkiksi Lockerbien lähellä sijaitseva Lamingtonin silta vaurioitui niin, että Englannin ja Skotlannin välinen tärkeä rautatieyhteys West Coast Mainline jouduttiin keskeyttämään.
- (8) Asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten ensisijaisten hätä- ja pelastustoimien kustannukset ovat Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisen arvion mukaan 408,232 miljoonaa euroa. Kustannukset on jaoteltu toimenpidetyypeittäin. Suurin osa hätätoimista aiheutuneista kustannuksista (yli 338 miljoonaa euroa) liittyy liikenneinfrastruktuuriin. Toiseksi suurin, 32 miljoonan euron kustannuserä, liittyy suojaavan infrastruktuurin turvaamiseen.
- (9) Tulvista kärsineet alueet ovat Euroopan rakenne- ja investointirahastoista (ERI-rahastot) (2014–2020) annettujen säännösten mukaisia ”vähemmän kehittyneitä alueita”, ”siirtymäalueita” ja ”kehittyneempiä alueita”. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat ilmoittaneet, että viljelijöiden vahinkoja korvataan hakemusten perusteella Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston määrärahoista. Tätä varten on siirretty 12,5 miljoonaa euroa luonnonkatastrofien ja muiden katastrofien vahingoittamien maatalouden tuotantomahdollisuuksien palauttamiseen ja aiheellisten ennalta ehkäisevien toimien käyttöön.

- (10) Katastrofiriskin ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta ei tällä hetkellä ole vireillä rikkomisesta johtuvia menettelyjä. Tulvariskien arviointia ja hallintaa koskeva EU:n tulvadirektiivi on pantu täytäntöön kansallisilla asetuksilla (Flood Risk Regulations, 2009). Direktiivillä luodaan korkeatasoinen kehys tulvariskien vähentämiseksi koko unionin tasolla ja annetaan jäsenvaltioille lupa täyttää direktiivin vaatimukset aiemmin laadittujen tulvariskiarvioiden ja -suunnitelmien avulla. Ympäristövirasto ja muut riskienhallinnasta vastaavat viranomaiset ovat mahdollisuuksien mukaan käyttäneet tulvariskeistä aiemmin laadittuja kattavia kartoja ja torjuntasuunnitelmia. Niiden lisäksi on tarkoitus laatia tulvariskien hallintasuunnitelmia, joihin kootaan ensi kertaa toimenpiteet, joilla puututaan Englannin kaikkiin paikallisia tulvia aiheuttaviin ongelmiin.
- (11) Hakemuksen jättöpäivänä Yhdistynyttä kuningaskuntaa vastaan ei ollut käynnissä katastrofin luonteeseen liittyvän unionin lainsäädännön soveltamista koskevia rikkomusmenettelyjä.
- (12) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat vahvistaneet, että tukikelpoiset vahingot eivät kuulu vakuutusturvan piiriin.

2.2 Kypros – kuivuus ja tulipalot vuonna 2016

- (1) Lokakuun 2015 ja kesäkuun 2016 välisenä aikana Kyproksen saarella kärsittiin hyvin niukoista sateista ja erittäin korkeista lämpötiloista. Tämä aiheutti ankaraa kuivuutta ja merkittäviä satovahinkoja sekä metsä- ja maastopaloja. Sekä maatalous että väestö kärsivät vesipulasta ja sen vesihuoltojärjestelmille aiheuttamista ongelmista. Tilanne kärjistyi, kun 18. ja 19. kesäkuuta 2016 syttyi kaksi suurta metsäpaloa, jotka tuhosivat yli 2 600 hehtaaria valtion metsää.
- (2) Kuivuus ja metsä- ja maastopalot ovat luonnonkatastrofeja, joten ne kuuluvat solidaarisuusrahaston pääasialliseen soveltamisalaan.
- (3) Kyproksen hakemus vastaanotettiin 5. syyskuuta 2016 eli 12 viikon määräajan kuluessa siitä, kun ensimmäiset vahingot oli todettu 14. kesäkuuta 2016, jolloin toteutettiin ensimmäiset viralliset toimenpiteet kuivuutta vastaan. Komissio sai pyynnöstä 21. lokakuuta 2016 lisätietoja, jotka vahvistivat, että kyseinen päivämäärä oli oikea. Näin ollen hakemus vastaanotettiin asetuksessa säädetyn määräajan puitteissa.
- (4) Hakemuksessaan Kypros pyysi asetuksen 4 a artiklassa tarkoitettua ennakkomaksua. Komissio antoi 17. marraskuuta 2016 täytäntöönpanopäätöksen C(2016) 7572, jonka nojalla Kyprokselle maksettiin 729 876 euron ennakko eli 10 prosenttia rahastosta odotetusta rahoituksesta.
- (5) Kyproksen viranomaisten arvion mukaan katastrofista aiheutuneiden välittömien vahinkojen kokonaismäärä on 180,803 miljoonaa euroa. Tämä määrä on 1,78 prosenttia Kyproksen BKTL:sta ja ylittää Kyprokseen vuonna 2016 suurkatastrofien osalta sovelletun, solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotolle asetetun kynnysarvon, joka oli 100,412 miljoonaa euroa (eli 0,6 prosenttia BKTL:sta vuoden 2014 tietojen perusteella). Välittömien vahinkojen arvioitu kokonaismäärä ylittää suurkatastrofeja koskevan kynnysarvon, joten katastrofi täyttää suuren luonnonkatastrofin kriteerit.
- (6) Katastrofin vaikutuksista ja seurauksista voidaan todeta, että vesipula aiheutti suuria vahinkoja maataloudelle, kotitalouksille ja ympäristölle. Vaikutukset tuntuivat kaikkiaan 374 kylässä. Suurissa osissa Nikosiaa, Larnakaa ja Famagustaa menetettiin sateenvaraiset

viljelmät (kuten ohra, vehnä ja muut kastelemattomat rehusadot) kokonaan. Vesisäiliöiden vedensaanti supistui huomattavasti. Vesipulasta kärsi erityisesti Kouris-pato, joka on vedenpuhdistamojen ja kastelujärjestelmien pääasiallinen lähde. Vuodesta 1901 alkaen kerättyjen tietojen perusteella sademäärä oli lokakuun 2015 ja kesäkuun 2016 välisenä aikana kuudenneksi pienin 104 vuoteen ja neljänneksi pienin 50 vuoteen. Edellä kuvatun kuivuuden lisäksi kesäkuun puolivälissä 2016 Kyproksessa alkoi helleaalto, jonka seurauksena syttyi kaksi suurta metsäpaloa. Ensimmäisessä palossa Argakan alueella tuhoutui 763 hehtaaria valtionmetsää Pafoksessa. Toisessa palossa Solean alueella tuhoutui 1 897 hehtaaria, joista suurin osa kuului Adelfoin valtionmetsään.

- (7) Asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten ensisijaisten hätä- ja pelastustoimien kustannukset ovat Kyproksen viranomaisten mukaan arviolta 49 miljoonaa euroa. Kustannukset on jaoteltu toimenpidetyypeittäin. Suurin osa hätätoimien kustannuksista (yli 46,082 miljoonaa euroa) liittyy metsä- ja maastopalojen torjumiseksi toteutettuihin hätätoimenpiteisiin. Toiseksi eniten kustannuksia (2,484 miljoonaa euroa) aiheutui vahinkoa kärsineiden luonnonalueiden välittömistä kunnostustoimenpiteistä, joiden tarkoituksena oli ehkäistä maaperän eroosiosta aiheutuvat välittömät vaikutukset.
- (8) Katastrofialue on Euroopan rakenne- ja investointirahastoista (ERI-rahastot) vuosiksi 2014–2020 annettujen säännösten mukainen ”kehittyneempi alue”. Kyproksen viranomaiset eivät ole ilmoittaneet komissiolle, että ne olisivat aikeissa suunnata uudelleen ERI-rahasto-ohjelmien rahoitusta korjaustoimenpiteisiin.
- (9) Katastrofiriskin ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta ei tällä hetkellä ole vireillä rikkomisesta johtuvia menettelyjä. Metsäpalojen osalta sovellettava unionin säädös on pelastuspalvelumekanismista 17 päivänä joulukuuta 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU ja erityisesti sen 6 artikla (Riskinhallinta). Unionin lainsäädäntöön perustuvien vaatimusten täyttämiseksi Kyproksen paloriskit on kartoitettu Euroopan komission yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) ja Kyproksen tasavallan metsäasioiden osaston tekemän yhteistyösopimuksen No. 21283-2003-10 SOSC ISP CY perusteella. Kuivuudesta maataloudelle aiheutuvan katastrofiriskin hallitsemiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1305/2013 säädetään yhteisen maatalouspolitiikan piiriin kuuluvan tulonvakautusvälineen perustamisesta ja käyttöönotosta. Kypros on ilmoittanut, ettei se aio käyttää tulonvakautusvälinettä.
- (10) Hakemuksen jättöpäivänä Kyprosta vastaan ei ollut käynnissä katastrofin luonteeseen liittyvän unionin lainsäädännön soveltamista koskevia rikkomusmenettelyjä.
- (11) Kyproksen viranomaiset ovat ilmoittaneet, etteivät tukikelpoiset vahingot kuulu vakuutusturvan piiriin.

2.3 Portugali – Madeiran tulipalot vuonna 2016

- (1) Portugaliin kuuluva Madeiran saari kärsi 8.–13. elokuuta 2016 laajoista metsä- ja maastopaloista, jotka levisivät 6 000 hehtaarin suuruiselle alueelle. Palot syttyivät korkean lämpötilan, erittäin voimakkaiden tuulten ja erittäin vähäisen kosteuden seurauksena. Paloissa tuhoutui elintärkeää julkista infrastruktuuria, julkisia rakennuksia, yksityiskoteja, liikeyrityksiä ja viljelmiä.
- (2) Palot ovat luonnonkatastrofeja, joten ne kuuluvat solidaarisuusrahaston pääasialliseen soveltamisalaan.

- (3) Portugalin hakemus vastaanotettiin 21. syyskuuta 2016 eli 12 viikon määräajan kuluessa siitä, kun ensimmäiset vahingot oli todettu 8. elokuuta 2016. Näin ollen hakemus vastaanotettiin asetuksessa säädetyn määräajan puitteissa.
- (4) Hakemuksessaan Portugali pyysi asetuksen 4 a artiklassa tarkoitettua ennakkomaksua. Komissio antoi 9. marraskuuta 2016 täytäntöönpanopäätöksen C(2016) 7250, jonka nojalla Portugalille maksettiin 392 500 euron ennakko eli 10 prosenttia rahastosta odotetusta rahoituksesta.
- (5) Portugalin viranomaisten arvion mukaan katastrofista aiheutuneiden välittömien vahinkojen kokonaismäärä on 157 miljoonaa euroa. Tämä määrä on vain 15 prosenttia Portugaliin suurkatastrofien osalta vuonna 2016 sovelletusta, solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotolle asetetusta kynnsarvosta, joka on 1 026,714 miljoonaa euroa (eli 0,6 prosenttia 171 119 miljoonan euron määrästä vuoden 2014 hintoina).
- (6) Koska välittömien vahinkojen kokonaismäärä on pienempi kuin solidaarisuusrahastosta suurkatastrofin johdosta maksettavan tuen myöntämiselle asetettu kynnsarvo, hakemus esitettiin ja tutkittiin asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa säädetyn alueellista katastrofia koskevan kriteerin nojalla. Kyseisessä kohdassa alueelliseksi katastrofiksi määritellään sellainen luonnonkatastrofi, jonka seurauksena tukikelpoisen valtion NUTS 2 -tason alueella syntyy välittömiä vahinkoja, joiden kustannukset ovat yli 1,5 prosenttia alueen bruttokansantuotteesta (BKT). Koska Portugalin hakemus koskee Madeiran saarta (PT30 - Região Autónoma da Madeira), sovellettava BKT:hen perustuva kynnsarvo on 1 prosentti, sillä kyseessä on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklassa tarkoitettu syrjäisin alue. Välittömien vahinkojen ilmoitettu määrä, joka on 157 miljoonaa euroa, on 3,84 prosenttia alueen BKT:sta (joka on vuoden 2014 tietojen mukaan 4 085 miljoonaa euroa), joten se ylittää asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa asetetun 1 prosentin kynnsarvon. Portugalille voidaan näin ollen myöntää sen hakemuksen perusteella tukea solidaarisuusrahastosta.
- (7) Pääkaupunki Funchal ja Calhetan kunta kärsivät katastrofin seurauksena vakavia vahinkoja, jotka vaikuttivat voimakkaasti väestön jokapäiväiseen elämään ja omaisuuteen. Kolme ihmistä menetti henkensä. Palaneen alueen pinta-ala on 6 000 hehtaaria, josta 560 hehtaaria kuuluu Natura 2000 -verkoston suojelualueisiin. Myös valtion omistama kuuluisa historiallinen kohde Quinta do Monte vaurioitui katastrofin seurauksena. Lisäksi Portugali ilmoitti, että vahinkoja oli aiheutunut 233 asuinrakennukselle, joista 154 tuhoutui kokonaan. Vahinkoja kärsivät myös useat maatilat, 24 liikeyritystä ja 5 hotellia sekä paikallinen koulu ja sairaala. Lisäksi perusinfrastruktuuri vaurioitui, muun muassa 400:aa kuluttajaa palveleva sähkönsiirtolinja.
- (8) Asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten ensisijaisten hätä- ja pelastustoimien kustannukset ovat Portugalin viranomaisten mukaan arviolta 7,347 miljoonaa euroa. Kustannukset on jaoteltu toimenpidetyypeittäin. Suurin osa hätätoimista aiheutuneista kustannuksista (yli 1,816 miljoonaa euroa) koskee väliaikaista majoitusta. Toiseksi suurin kustannuserä (1,756 miljoonaa euroa) liittyy raivaustoimenpiteisiin.
- (9) Katastrofialue on Euroopan rakenne- ja investointirahastoista (ERI-rahastot) vuosiksi 2014–2020 annettujen säännösten mukainen ”vähemmän kehittynyt alue”. Portugalin viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle aikovansa suunnata uudelleen ERI-rahastohjelmien rahoitusta korjaustoimenpiteisiin.
- (10) Katastrofiriskin ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta ei tällä hetkellä ole vireillä rikkomisesta johtuvia menettelyjä. Portugalin esittämässä

hakemuksessa esitellään yksityiskohtaisesti käytössä olevia ehkäiseviä toimenpiteitä. Esimerkiksi ministerineuvoston päätöslauselmalla N:o 56/2015 (julkaistu 30.7.2015 Portugalin tasavallan virallisessa lehdessä N:o 147) on hyväksytty ilmastotoimia koskeva strateginen kehys, kansallinen ilmastomuutosohjelma ja ilmastomuutokseen sopeutumista koskeva kansallinen strategia. Ne ovat EU:n lainsäädännön mukaisia strategia-asiakirjoja, joiden tarkoituksena on ehkäistä ja hallita metsäpalojen kaltaisiin luonnonkatastrofeihin liittyviä riskejä.

- (11) Hakemuksen jättöpäivänä Portugalia vastaan ei ollut käynnissä katastrofin luonteeseen liittyvän unionin lainsäädännön soveltamista koskevia rikkomusmenettelyjä.
- (12) Portugalin viranomaiset vahvistivat, ettei tukikelpoisia kustannuksia varten ole vakuutussuojaa, lukuun ottamatta jo mainittuja kustannuksia, joiden määrä on 360 000 euroa.

3. RAHOITUS

Solidaarisuusrahastosta myönnettävän tuen laskutapa on määritetty rahaston vuosikertomuksessa (2002–2003), ja neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat hyväksyneet sen.

Koska rahasto on perustettu solidaarisuuden tukemiseksi, komissio katsoo, että rahastosta maksettavan tuen olisi oltava porrasteista. Tämä tarkoittaa, että suurkatastrofien osalta sovelletun, solidaarisuusrahaston varojen käyttönotolle asetetun kynnsarvon (0,6 prosenttia suhteessa BKTL:oon tai 3 miljardia euroa vuoden 2011 hintoina sen mukaan, kumpi näistä on pienempi) ylittävien vahinkojen osalta olisi aiemman käytännön mukaisesti sovellettava suurempaa tukintensiteettiä kuin kynnsarvon alle jäävien vahinkojen osalta. Suurkatastrofien perusteella myönnettävä tuki on aikaisemmin ollut kynnsarvon alle jäävältä osuudelta 2,5 prosenttia ja kynnsarvon ylittävältä osuudelta 6 prosenttia kaikista välittömistä vahingoista. Alueellisten katastrofien ja naapurivaltiota koskevan säännöksen nojalla hyväksytyjen katastrofien osalta tukiosuus on 2,5 prosenttia.

Solidaarisuusrahastosta myönnettävän tuen määrä ei saa ylittää arvioitujen tukikelpoisten toimien kustannusten kokonaismääriä, jotka on esitetty edellä Yhdistyneen kuningaskunnan, Kyproksen ja Portugalin hakemuksia koskevien selvitysten 5 kohdassa.

Solidaarisuusrahastosta myönnettävän tuen kokonaismäärän laskennassa käytetty peruste oli Yhdistyneen kuningaskunnan ja Portugalin tapauksessa 2,5 prosenttia, koska välittömien vahinkojen kokonaismäärä on pienempi kuin näille maille suurkatastrofin johdosta maksettavan tuen myöntämiselle asetettu kynnsarvo. Kyproksen tapauksessa sovellettu peruste oli maahan sovellettavaan, suurkatastrofin johdosta maksettavaa tukea koskevaan kynnsarvoon asti 2,5 prosenttia ja sen ylittävältä välittömien vahinkojen osuudelta 6 prosenttia.

Komissio ehdottaa sen vuoksi, että sovelletaan edellä mainittuja prosenttiosuuksia ja myönnetään tukea seuraavasti:

Katastrofi	<i>Välittömät kokonaisvahingot</i> (miljoonaa euroa)	<i>Sovellettava alueellisen katastrofin kynnysarvo</i> (miljoonaa euroa)	<i>Sovellettava suurkanastrofii n kynnysarvo</i> (miljoonaa euroa)	<i>2,5 % välittömistä vahingoista suurkanastrofiiin sovellettavan kynnysarvon alle jäävältä osuudelta</i> (euroa)	<i>6 % välittömistä vahingoista suurkanastrofiiin sovellettavan kynnysarvon ylittävältä osuudelta</i> (euroa)	Ehdotetun tuen kokonaismäärä (euroa)
Yhdistynyt kuningaskunta – tulvat vuonna 2016 (alueellinen katastrofi)	2 412,042	626,764	–	60 301 050	–	60 301 050
Kypros – kuivuus sekä tulipalot vuonna 2016 (suurkanastrofii)	180,803	–	101,412	2 535 300	4 763 460	7 298 760
Portugali – Madeiran tulipalot vuonna 2016 (alueellinen katastrofi)	157,000	40,850	–	3 925 000	–	3 925 000
YHTEENSÄ						71 524 810

Tämä on ensimmäinen rahaston varojen käyttöönottoa koskeva päätösehdotus vuonna 2017. Solidaarisuusrahaston varoja on käytettävissä vuoden 2017 alussa yhteensä 1 115 121 612 euroa. Määrä käsittää vuoden 2017 määrärahat eli 563 081 210 euroa (500 000 000 euroa vuoden 2011 hintoina) monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun asetuksen⁵ 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja vuoden 2016 määrärahat kokonaisuudessaan eli 552 040 402 euroa (500 000 000 vuoden 2011 hintoina). Koska kyseinen määrä jäi käyttämättä, se siirrettiin seuraavalle varainhoitovuodelle monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun asetuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Ehdotetun tuen kokonaismäärä on pienempi kuin rahastosta vuonna 2017 käytettävissä olevien varojen kokonaismäärä, joten ehdotus on monivuotisesta rahoituskehyksestä annetussa asetuksessa säädettyä enimmäismäärää koskevien säännösten mukainen.

4. PÄÄTELMÄT

Komissio ehdottaa, että Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta otetaan edellä esitetyistä syistä käyttöön varoja Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Kyprosta ja Portugalia varten ja että vuoden 2017 talousarviossa lisätään momentille 13 06 01 ”Apu jäsenvaltioille sellaisen suuren luonnonkatastrofin yhteydessä, jolla on vakavia vaikutuksia elinoloihin, luonnonympäristöön tai talouselämään” 71 524 810 euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoina.

Koska Euroopan unionin solidaarisuusrahasto on monivuotisesta rahoituskehyksestä annetussa asetuksessa tarkoitettu erityisrahoitusväline, sen määrärahoja ei pitäisi sisällyttää monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistettuihin asianomaisiin enimmäismääriin.

Komissio suhtautuu luottavaisesti siihen, että 71 524 810 euron maksumäärärahat saadaan käyttöön vuoden 2017 talousarviossa kohdentamalla määrärahoja uudelleen. Koska talousarvion täytäntöönpano on vasta alussa, komissio ei kuitenkaan pysty vielä tässä vaiheessa nimeämään

⁵ Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

määrärahojen tarkkaa lähdettä. Siksi komissio ehdottaa, että tässä lisätalousarvioesityksessä momentille 40 03 01 tehdään 71 524 810 euron maksumäärärahoja koskeva negatiivinen varaus.

Varainhoitoasetuksen⁶ 47 artiklan mukaisesti komissio pienentää negatiivista varausta mahdollisimman pian siirtämällä määrärahoja muista budjettikohdista varainhoitoasetuksen 26 ja 27 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

⁶ EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1.